

Hemmanet SUND (eller Vik före 1914)

leos@telia.com okt 2020

¼ mantal, 240 öre, kronoskattehemman med 3 hemman och 2 torp (1882) på totalt 285 tunnland varav 213 skog.

Hemmanet bildades ca 1600 och är en avstyckning från Västby, Övre Ullerud, Kils härad.

Tillhörde Övre Ulleruds sn, Kils hd fram till 1894 då det överförde till Östra Ämterviks socken.

Dombok (DB)okt1641 sakfälls änkan Kerstin Gustafsdotter i Vik till 20 mk för att ha låtit sig lägras av ogifte soldaten Truls Börjesson i Harkestad, död i Tyskland.

DB1652vt34: Olof Persson köper Sund av Henrik Hermansson Horn.

Rotelängd (RL)1649: Anders Håkansson i Vik

RL 1653: Jon Elofsson

RL 1663: Arvid Mickelsson

RL 1664-67 : Gudmund Nilsson

Torsten Nilsson Falk

Barn: sonen Torsten Ullström, se nedan

Dottern Dorothea Torstensdotter Falk som blev gift med Andreas Kinnaeus

1660-80-tal

Torsten Ullström, som senare, 1686, blev kyrkoherde i Ed i Dalsland g m Annika Risell

Barn: Torsten f1674 i Sund

Mantalslängd (ML)

1688 Sven Ivarsson resp Sven Jonsson (dessa är troligen arrendatorer under Västby)

1693 Bengt Andersson ----- " -----

1717 ägs

- 1/3 av Harald Schagerberg (måg till Kinnaeus)
- 1/3 av Johan Andersson (son till Kinnaeus)
- 1/3

1760 ägs hemmanet av tre familjer

- Änkan Anna Larsdtr o hennes barn varav sonen Anders Jansson bildat egen fam. 1:2
- Änkan Kerstin Jakobsdtr †1757-08-02 med mågen Petter Halvardsson m fam
- Snickaren Jonas Hager m fam, inflyttad ca 1760 fr Hallanda (1/3 mtl skatte i NU) som han tillbytt sig av J H von Rappolt som fått lagfart 1757 på 1/3

Lantmäterihandlingar

1764 Storskifte (finns nu tre ägare)

- Anders Jansson
- Petter Halvardsson
- Jonas Hager

1770 Delning av skog med Bråten

- Sven Nilsson
- Jonas Hager

1788 Överklagande av Storskiftet 1764 (nu två ägare)

- Sven Nilsson äger 1/6 (160 öre)
- Jonas Hager äger 1/12 (80 öre)

1864 Laga skifte, 139,5 ha (tre ägare som nu blir två)

- Alfred Schullströmägde 103 öre
- Lars Nilsson i Björud *1826 ägde 57 öre. "Björudskullen"
Alfred Schullström köper Lars N:s del och får 160 öre = 1/6 mtl = Sund 1:2
- Gustav Hager ägde 80 öre = 1/12 mtl = Sund 1:3

AVSTYCKNING när?

Från 58 öre avstyckades 33 öre 12 pgr så att endast 24 öre 12 pgr återstod.

Dessa 33 öre 12 pgr lades till "Nerer Sund" så att dess skatterätt i Gustav Hagers tid Och fragment blev 160 öre+33 öre 12 pgr = 193 öre 12 pgr.

På 1890-talet bodde tre H äg familjer i Sund

- Nerer Sund om 160 öre, Gustav Hager f1827
- Sundkuul om 58 öre, Henrik Håkansson f1845
- Sundsåsen om 22 öre, Nils Magnus Nilsson f1838

Antal bosatta i Sund år 1890 var 4 familjer om 26 personer

- Fam Gustav Hager på Sund
- Eg.fam Nils Magnus Nilsson på Sundsåsen
- Undant.äg Lars Jonasson Bergström *1856 på Sundsberg
- Förpt.eg. fam Olof Olsson/Jernberg på Bôtten

Sundskuul ej med

Antal bosatta i Sund år 1900 var 3 familjer om 14 personer.

- Fam Gustav Hager på Sund
- Fam. Kihlström på Sundsberg
- Fam änkan Jernberg på Bôtten

Varför är inte folket på Sundsåsen resp Sundskuul med?

Antal bosatta i Sund år 1910 var 5 familjer om 19 personer

- Fam Gustav Hager på Sund fd H.äg
- Fam. Kihlström på Sundsberg
- Fam änkan Jernberg på Bôtten
- H.äg fam Frans Oskar Eriksson *1855 + fam Anders Persson *1834 var ??
- H.äg fam Nils Magnus Jonsson *1855 Efter Hager

1939 ägs hemmanet av

- Nerer Sund 1:3,1:6, Gustav A:son Lidmalm boende i Sunne, 93,9 ha (ägde från 1925)
 - o g m Signe Märia Larsson * 1885-01-04 i Sunne
- Sundskuul, H Edgrens sterbhus i Säffle, 17,4 ha
- Sundsåsen, Martin Johansson, 18,7 ha

Innehåll

Hemmanet SUND (eller Vik före 1914) leos@telia.com okt 2020	1
Kinnaeusläkten	3
Hagersläkten	7
Schagerbergssläkten.....	10
Sundsberg 1:14.....	12
Björeskuul eller Sundskuul (58 öre)	14
Sundsåsen 1:5 o 1:8 (22 öre)	15
Bôtten (Ängåsen, Sundsäng, Ängaan)	16
Skola	17
Sundsbacken	17
Ängbråtelyckan	17
Oklart var i Sund	17
Fastighetsförteckning sep. 2018	18
Kartor	19

Kinnaeusläkten

Kaplansgården, som kallas "Nerer Sund" eller "Stora Sund".

Nuvarande mangårdsbyggnad från ca 1850.

I 1672 – ca 1699

Andreas Kinnaeus (älv kallad Gothenburgesis) * ca 1638 i trol Västergötland, †1684

Han blev 1672 den förste komministern (kaplanen) i Ransäters församling.

Han ägde även en gård i Arnäs, ÖU

g ca 1672 i ÖU m änkan Dorothea (Dordi) Torstensdtr Falk *1640 i Västby, ÖU, †1723-11-09

Hon var dotter till länsmanen i Kils hd, Torsten Falk.

Dordi var tidigare gift ca 1661 m komministern Gunnarus Jonae Edsbergius * ca 1630 †1671

Barn: (med Kinnaeus)

Katarina Andersdr *1672 i Prästbol, ÖU

Johannes (**Johan**/Jan) Andersson *1674-05-28 alt 1675-12-22 i Sund, **övertog gården**

Torsten Andersson Ullgren *1678-04-30 i Västby, ÖU, komminister i ÖU 1712-53, †1753

g1712-03-23 i ÖU m Elisabet Pagander *1689-09-15 i ÖU, †1766-12-12

hennes för: Sven Pagander o Maria Kristina Silberhäst)

Anders Andersson *döp 1680-07-25

Sara Andersdtr Ullgren *döpt 1684-07-20 (efter faderns död)

g2 1705-06-21 i ÖU m skogvakt. **Harald Schagerberg** *1672 i Mälltorp, Amnehärad (R
Hans föräldrar var Olof Håkansson o Stina Båge.

Haralds bror Sven var länsman i Fryksdals hd och bosatt i Björserud, Sunne.

1736 vigdes i Sunne en Elisabet Schagerberg fr Björserud m L G Höffner fr Säby.

Brodern Nils var mönsterskrivare bosatt i Hälserud, Sunne.

II ca 1700 – ca 1750 (med i hfl 1738, i mantal 1700 o framåt, med i skattelängd 1715)

Johan "Jan" Andersson *1675-12-22 i Sund, prästson, någon gång kallad Ullgren, †1733-03-23 i Sund

g1704-12-26 i ÖU m **Anna Larsdtr** *1688-06-30 i Knutserud, †1771-05-06 i Sund

(Annas för: Lars Nilsson o Marit Svendsdtr "där Sy" i Knutserud)

Barn:(alla födda i Sund)

Dorothea "Dordi" Jansdtr *1712-09-11

g1749-11-30 i ÖU m änkl sold Anders Henriksson Fors i hans 2:a gifte. Hans 1:a gifte
var med dottern i "Gård 2" Sara Haraldsdtr, †1749-04-08 (37 år), de fick 3 barn.

Andreas (**Anders**) Johansson *1715-12-24, **övertog gården**

Marit Jansdtr *1719-01-07, †1726-07-05

Britta Jansdtr *1721-12-16 blev g m Jöns Ersson i Prästhamna *1731

Lars Johansson *1725-01-31, †1725-07-09

Marit Jansdtr *1727-11-07

Katarina Jansdtr *1733-04-13, †1803-08-26, kom i g2 att **överta** gården ca 1767
efter brodern Anders

g1 1766-11-02 i Frykerud m änkl Nils Nilsson i Solberg, Frykerud *1722 †1768-10-16

Barn: se nedan

g2 1769 m Sven Nilsson *1735-09-19 där Nol i Bonäs, ÖÄ

(för: Nils Larsson o Karin Svensdtr där Nol i Bonäs)

Barn: se nedan

III ca 1750 – ca 1767

Sonen **Anders Johansson** (Jansson), se ovan, änkl, †1773-08-28 i Jutetorp, se nedan

g1748-12-26 i ÖÄ m **Marit Håkansdtr** *1726-03-29 i Skacksjö, ÖÄ, †1770-07-28 i Sund (44 år)

(Marits för: Håkan Elofsson o Kerstin Larsdotter)

Barn: (alla födda i Sund)

Johan Andersson *1749-11-16, †1773-08-21 i Jutetorp, se nedan

Dödfödd *1751-07-22

Håkan Andersson *1752-08-19, †1753-01-31

Håkan Andersson *1754-05-21, †1802-04-08 i "Sundsäng" (= "Bötten").

g1 1782 m änkl Gertrud Persdtr fr Visteberg, ÖÄ

g2 1798 m Margareta Nilsdtr fr Visteberg

Lars Andersson *1757-05-27, †1757-12-29

Anna Andersdtr *1759-03-18, utfl. 1777

Kerstin Andersdtr *1760-12-10, †1773-08-24 i Jutetorp, se nedan

Marit Andersdtr *1763-08-07, †1763-12-21

Marit Andersdtr *1764-11-01, †1773-08-29 i Jutetorp, se nedan

Änkem. Anders fam flyttade (enl Hfl 1769-76) till Brattviken 1771 i **Jyttorp ? Är det Gjutetorpet ?**

De ständiga konflikterna med grannen-bråkmakaren Jonas Hager måste ha bidragit till flytten.

Sonen Johan kom aldrig att ta över fädernegården g1772-03-15 i Öu m Kerstin Persdtr fr Humletorp
*1734-02-16, de bodde i Juttorp, ÖU

En anmärkningsvärd händelse inträffade i augusti 1773 och som blev mycket diskuterad i bygden efteråt. Fyra närstående personer från Sund avled med kort mellanrum i Juttorp. En grym och skoningslös död hade slagit till och skördat en far jämte tre av dennes ännu unga barn.

Ryktesspridningen om orsaken blev utbredd och närmast enorm. Fadern var ovanstående Anders Johansson *1715-12-24, †1773-08-28, sonen Johan *1749-11-16, nygift sedan ett år, †1773-08-21, dottern Kerstin *1760-12-10, †1773-08-24, dottern Marit *1764-11-01, †1773-08-29 .

Alla dödsfallen i Juttorp, ÖU.

En hjärtslitande familjetragedi utvecklas till en oanad katastrof. Huvudorsaken till blodsdramat är alltjämt spårbar, men det förelåg säkert även andra allvarliga meningsmotsättningar nu gömda och glömda. Två grenar av samma släkt vill båda ta över och bebo gård 1 (kaplansgården) i Sund, men bara en ägarfamilj kunde komma ifråga. Här fanns två viljor totaltoförenliga. Den urartade konflikten hade haft sin upprinnelse senast år 1769, när bonäsaren Sven Nilsson äktar den förmögna änkan Katarina Jansdtr i Solberg, Frykerud, född 1733 och kommen från Sund. Änkan längtade antagligen tillbaka till sitt ursprung. Sven och Katarina bryter upp 1772 från Solberg och flyttar med sin familj till hustruns hemby. Där hade den åldrade änklungen Anders Johansson född 1715 förberett, att hans äldste son Johan Andersson, skulle ta över fädernegården. Det enda som fattades sonen Johan förutom en stor summa pengar var en god hustru. För en ungarl kunde av tradition ej förväntas sköta ett gårdsbruk ensam med fullgott resultat. Ägaren måste nödvändigt ha en fullgod kvinnlig uppstöttning att främst ansvara för hemmets hushåll och boskap- I avsikt at i möjligaste mån höja sin status begav sig Johan tidigt på nya året 1772 till närbelägna gården "där Ner" i Humletorp för att frmellet och aktningfullt fria till Kerstin Persdtr, henne kan han ju mera halvhjärtat ha sökt uppvakta en tid innan dess. Kerstins föräldrar visade sig villiga att godta frieriet, även om mörka, olycksbådande moln på de unga tus äktenskapliga himmel redan kunde skönjas vid horisonten.

Den prövade änkan Katarina ("Kattrin") Jansdtr hade visserligen ärvt och sålt en gårdsdel i Solberg men kunde på sin höjd åberopa en möjligen oinlöst systerlott i Sund. Hennes motpart, brorssonen Johan Anderssons andel i gården var däremot oviss. Det hängde samman med hur många arvslotter hans far, Anders Johansson, hade lyckats lösa in eller fått i gåva. "Utbölingen" Sven Nilsson från ÖÄ och hans hustru Katarina ansåg sig emellertid ha både ärftlig och ekonomisk kraft och rätt att utan hinder ta över den omtvistade gården i Sund. Så sker utan hänsyn till Johan Andersson med hustru, hans småsyskon Kerstin och Marit samt deras far, änklungen Anders Johansson, som alla fyra brutalt

trängs ut från Sund. De får mot sin vilja slå sig ner i den gamla odlingen Juttorp, belägen i ÖU men mycket nära sockenrådet mot ÖÄ, dvs hemmanet Sandviken. Någorlunda mitt emot Juttorp låg och ligger än ett annat yngre torp kallat "Löcka". Det är möjligt, att Juttorp fått sitt namn av att här odlats hampa. Av denna växt tillverkades bl a rep och jutesäckar. Det oskyldiga Juttorp 1773 får en i våra bygder exempellös självmordsserie. Vågar man tro, att angivna dödsdatum i kyrkbok är korrekta tog de hårt drabbade nygifte Johan Andersson av sig livet först nämligen den 21 aug, därefter den knappt 13 år gamla system Kerstin den 4 aug. Därpå deras gemensamma far Anders Johansson den 28 aug och sist Johans knappt 9-åriga syster Marit påföljande dag. Stackars lilla olyckliga flicka, måtte hon ha förskonats från att se tre välbekanta men i djupaste ångest döda kroppar. Anade hon manne vad som snart väntade henne själv? Tvekade han kanske i det längsta att lägga den farliga strypsnaran om sin hals eller att öppna sin mun för att svälja en giftblandning, som fick hennes späda kropp att sakta domna bort? Ingen vet.

Det hemska, unika offerdramat i sensommartid för så länge sedan väcker alltså många frågor men få svar. Vem kunde med gott samvete driva två vanliga småflickor att ta sina unga liv? Någon måste ha lockat dem. Var det trots allt deras hatfyllda bror Johan? Som själv tagit sig av daga utan att tveka. Önskade han förstärka sorgen kring sin egen bortgång genom att samtidigt ta med sig ytterligare liv? Meningslösheten saknar ibland alla gränser. Kan han ha uttryckt sig ungefär så här: Må vi snart mötas i himlen hos Herren Gud. Där kan vi finna och vinna den ro och frid, vi förgäves sökte på jorden.

IV ca 1767 Nils föräldrar: Nils Nilsson o Brita Persdtr i Bråten

Nils Nilsson i Solberg, Frykerud *1722 †1768-10-16

g1766 m **Katarina Jansdotter** *1733-04-13 i Sund, se ovan, †1803-08-26 i Sund.

Barn: se nedan

Nils Nilssons föräldrar i Bråten köpte 1764, 1/12 = 80 öre av Petter Halvardsson för 1100 dal s.

Nils N och Katarina köpte 1767 (5/6 av 1/12) av Anders J, Marit H o modern Anna L, för 675 dal

V ca 1768 - 1800 (ägde 1788 vid skifte "Överklagande av inägor")

Sven Nilsson *1735-09-19(02) "d Nol" i St Bonäs, †1812-01-14 i Sund, gården nu åter **160 st skatt**,

g1769 m **Katarina Jansdotter** *1733-04-13 i Sund, se ovan, †1803-08-26 i Sund.

Barn: (Katarinas från gifte 1)

Britta Nilsdtr *1767-04-29 i Solberg, Frykerud

g1790-12-26 i ÖU m Måns Jonsson "d Väst" i Grava, VÄ *1764-05-15

Johan (Jan) Nilsson *1767-04-29 i Solberg, Frykerud, tvilling, **övertog gården**

Maria Nilsdtr *1769-02-01 i Solberg, †1775-03-01 i Sund

Ev Maria Månsdtr *1769-01-20 †1848-04-10 i Säldebråten Frykerud

(Bådas barn)

Nils Svensson *1772-02-23 trol i Solberg, utfl. 1799

MariaSvensdtr *1775-05-2 i Sund

g1800-12-26 i ÖU m Elof Bengtsson i S Ås, ÖU

Katarina o Sven inflyttade 1772 från Solberg i Frykerud

VI 1801 -1826 (160 öre)

Jan Nilsson, son, se ovan, †1840-02-03 i Sund (ägare av 160 öre enl ML1820)

g1789-12-27 i ÖU m Britta Persdotter *1756-09-20 "d Öpp" i Humletorp, †1841-02-13 i Sund

(B:s för: Per Larsson o Britta Månsdtr)

Barn: Nils Jansson *1792-03-17 i Sund, **övertar gården**

Lars Jansson *1794-09-18 i Sund, †1797-03-03 (2 år)

Britta Jansdtr *1796-03-06 i Sund, utfl t Ransäter, åter t Sund, åter

VII 1827 -1851 (160 öre)

Nils Jansson, son, se ovan, †1853-05-17

g1812-12-27 i ÖU m Britta Larsdtr *1788-03-12 i Knutserud, ÖU, †1863-01-15 i Sund

(Brittas för: Lars Jonsson o Ingeborg Nilsdtr)

Barn: (alla född i Sund)

Kajsa Nilsdtr *1813-11-27 på "Nerer Sund"

g1835-12-27 i ÖU m Anders Olsson i Svenserud, ÖÄ, *1810-12-10, †1870-06-22 Sund

(Anders för: Olof Nilsson o Britta Andersdtr i Svenserud)

Britta Maria Nilsdtr *1816-10-27

g1838-03-25 i ÖU m änkl Nils Olsson i Nolbergsviken, ÖÄ, *1803-07-06

(Nils för: Olof Nilsson o Katarina Larsdtr i Nolbrgsviken, ÖÄ)

Ingeborg Nilsdtr *1818-10-23, †1822-07-04 (3 år)

Lars Nilsson *1822-04-06, **övertar gården**

Gustav Nilsson *1825-09-17, †1826-02-19 (5 mån)

Stina Nilsdtr *1827-08-07,

g1849-10-14 m Petter Pettersson i Kammersrud, St Kil, *1823-12-12

(Peters för: Petter Elofsson o Britta Persdtr i Kammersrud, St Kil)

Johanna Nilsdtr *1830-11-24

g1848-11-13 m fältmusiker Petter Asker *1827-04-22 i Gunnerud, ÖÄ

(för: Fältmusikant Jöns Nilsson Asker *1794-09-16 Soldatbost, Prästbol, ÖÄ

O Marit Nilsdtr *1794-03-03 i Boda, Josse hd)

Nils J var aktiv i sockenstämman på 1840-talet.

VIII ca 1852 - 1853

Lars Nilsson (nr 1) *1822, son, se ovan, †1853-07-23 i Sund

g1844-04-08 i ÖÄ m **Maria Larsdtr** *1821-10-03 i Skacksjö, ÖÄ

("Marjas för: Lars Eriksson o Margareta Persdtr i Skacksjö)

Barn: Britta Maria Larsdtr *1845-04-27 i Sund, omtalad och beundrad för sin skönhet,

g1862-06-09 i ÖÄ m handl o poststnsförest **Övertar gården**

Alfred Schullström i Prästbol, ÖÄ, *1835-04-26 i Kristinehamn. Makarna ägde gården

Enåsen i Prästbol, (tidigare kallad enbart "Åsen"). När det längre fram uppfördes en

ny gård någorlunda mitt emot "Enåsen" blev den nya benämnd "Enkuul"

IX 1854 - 1864

Inflyttad 1854 från "d Öpp" i Fölsvik, ÖÄ, som dräng, sen hem.äg efter giftet.

Lars Nilsson (nr 2) *1826-03-24 i Fölsvik, ÖÄ, (för: Nils Larsson o Ingeborg Jönsdtr i Fölsvik)

g1 1854-12-29 i ÖU m änka **Maria Larsdtr** *1821, se ovan, †1857-11-28 i Sund,

Barn: Lina Larsdtr *1857-11-04 i Sund

g2 1861-11-29 m Kajsa Henriksdtr *1840-03-10 i Grava, infl 1861 fr Björud i Kil

Lars N var aktiv i sockenstämman bl a brandrotmästare 1855 o nämndeman 1860.

Fam flyttade till Björud i St Kil i nov 1863 där de tog över Kajsas föräldrahem.

I Marias bouppteckning 1858:431B42 upptas fast egendom om 77 öre 8 pgr.

De bodde förmodligen på gården Björudskullen.

X 1864 - 18xx (Alfred äger 103 öre före 1864 och köper då 57 öre av Lars N)

Alfred Schullström, ägde men ej bosatt här

Gården "Nerer Sunn" ägdes vid laga skiftet 1864 (littera A) av Alfred Schullström i Prästbol

Som arrendator av 160 st i Sund inflyttade fam 1863-04-01 från Bergsby i ÖU

Olof Andersson *1837-03-24 i Svenserud, ÖÄ

(för: Torp på "Sundsberg" i Sund Anders Olsson o Kajsa Nilsdtr)

g1860-12-09 i ÖU m Lisa Kajsa Nilsdtr *1840-10-05

Fam lämnar 1867 "Nerer Sund" och återvänder till Bergsby.

1904 delades gården

- 1:4 om 58 öre som blev Sundskuul, ägare Henrik Håkansson *1845

- 1:5 om 22 öre som blev Sundsåsen, ägare Nils Magnus Nilsson *1838

- 1:6 om 80 öre som kvarstår av Nerer Sund till Nils Magnus Jonsson

1904 delning av 1:6

- 1:7 Skog

- 1:8 till Sundsåsen

- 1:15 Mangårdsbyggnad

Hagersläkten

Gården kallades "Över Sund" eller "när Hager"

Skattetal: 1864= 80 öre

Hagerska arvsloten utgjorde 1/12 mtl eller 80 styver smt skatt.

Snickaren Jonas Hager m fam, inflyttad 1760 fr Hallanda (1/3 mtl skatte i NU) som han tillbytt sig av J H von Rappolt som fått lagfart 1757 på 1/3. (DB1762§156)

Var familjen Hager bodde är oklart då de inte tycks ha fått ta del av det bostadsbestånd som fanns förrän under senare delen av 1760-talet.

Det fanns endast två manbyggnader när Hager tillträdde.

Det finns t ex en stämning 1766 från honom mot Petter Halvardsson där han menar at than inte fått ta del av de byggnader han blivit lovad.

Bl a skulle Hager få "afsåga then norra stufwan I dess bostad och then med innanrede bortföra till sin egen bostad".

Grannsämjan I Sund (liksom tidigare I Hallunda) är efter Hagers ankomst allt annat än god med många stämningar och motstämningar.

Ett av problemen bottnade I att eftersom det tidigare endast varit två ägare så hade dessa även brukat den mark som nu Hager blivit ägare till.

En tes är att Hager blev bosatt på östra sidan byvägen mot sjön vilket stöds av dels kartan 1764 samt at than tilldeldes byggnader som de andra byggt samt att det av några domar tvistas om gemensamma gårdsgårdar och diken.

Efter några generationer hade släkten lyckats erövra större delen av Sund och samtidigt förbättrat dess byggbestånd.

I ca 1760 – ca 1778 (gården finns ej med I Hfl 1738)

Jonas Hager står som ägare av 1/3 vid storskiftet 1764. (se karta)

Snickaren **Jonas Hager d ä** *1707-08-27 I Tjusbol, NU, †1778-10-16 I Sund, 71 år

(Jonas för: Sold. I Hallunda (NU) Gulich Andersson o Katarina Jonsdtr I Tjusbol)

g1736-01-11 I NU m Malin(Maria) Månsdtr **Ullström** *1713-04-23 I Kvarntorp, NU, †1791-05-14 I Sund

(Maria för: Magnus Gulichsson o Annika Persdtr i Kvarntorp, NU)

Barn:Lena *1736-08-28 I Hagen ÖU

Petter *1737-02-21 I Hagen ÖU

Stina Hager *1740-01-19 I Hagen, ÖU, †1775-04-14 I Sund, I Barnsnöd

g1766-01-01 I ÖU m Olof Persson *1735-10-08 I Nyckelby, ÖU

(för: Per Larsson o Elin Olsdtr I Nyckelby)

Barn:Lena Olsdtr *1768-10-21 I Sund

g1793-12-26 I ÖU m Erik Jonasson I Prästbol, ÖU, *1759-10-27

(för: Jonas Kristofferson o Elin Jonsdtr I Prästbol, ÖU)

Jan Hager *1743-09-16 I Hagen, ÖU

Annika Hager *1746-12-07 I Hagen, ÖU

Kajsa Hager *1748-10-19 i Hagen, ÖU, †1772-03-21 I Sund

Jonas Hager *1751-06-05 I Hagen, ÖU, **övertar gården,**

Britta Hager *1754-01-05 I Hallanda, NU,

g1781-04-16 I ÖU m Måns Larsson I Mosserud, ÖÄ, *1758-01-29

(för: Lars Nilsson o Marit Johansdtr)

Anm1: Jonas hustru kallas Månsdotter I HFL(ibland) o domboken 1766, ej Magnusdtr.

Anm2: Jonas bouppteckning (BU): 1779:207B2. Åger då 1/12.

Jonas Hager d ä, yrkesskicklig men stridbar, kom med sin familj till Sund ca 1760 från Hallanda i NU. Ovanstående Olof Persson g m Stina Hager var måg i huset fram till Stinas oväntade fånfälle.

Paret hann endast få ett barn. Änkl Olof Persson, †1803-03-30, flyttar troligen 1775 till Näs I ÖU och blir omgift där 1777-07-06 m Katarina Eriksdtr.

När änkan Maria ("Marja") Magnusdtr Ullström dör 1791, uppges hon – liksom sin man – ha haft 4 söner, 5 döttrar, varav 1 son o 1 dotter lever,

II ca 1778 -

Snickaren **Jonas Jonasson Hager dm** *1751-06-05 I Hagen, ÖU, †1812-07-06 I Sund, 61 år
(BU1812:293B16)

g1781-1-18 I ÖÄ m Kerstin Larsdtr *1754-12-11 i Mosserud, ÖÄ, †1832-11-09 I Sund

(Kerstins för: Lars Nilsson o Marit Johansdtr i Mosserud, (se ovan))

Barn: Maria Jonasdtr Hager *1782-07-02 i Sund
g1809-12-26 I ÖU m Sven Svensson i Bråten, NU (för: Sven Jonsson o Stina Nilsdtr)
Britta Jonasdtr Hager *1784-02-17 i Sund, fl t Stockholm 1812?
Jonas Jonasson Hager d y *1786-01-18 i Sund, **övertog gården 1812**
Petter Jonasson Hager *1788-09-10 i Sund, fl t Stockholm 1812?
Lars Jonasson Hager *1790-12-20 i Sund , fl t St Kil 1822
Magnus Jonasson Hager *1793-02-08 i Sund, fl t Stockholm 1812? Åter t Sund
Kajsa Jonasdtr Hager *1795-02-02 i Sund, †1796-01-25 (11 mån)
Stina Jonasdtr Hager *1796-12-24 i Sund, †1797-03-27(3 mån)
Nils Jonasson Hager *1799-10-17 i Sund, †1800-08-26 (10 mån)

III ca 1812 -

(ägare av 80 öre enl ML1820)

Jonas Jonasson Hager d y *1786-01-18 i Sund, †1861-07-01 I Sund, 75 år

Relation 1 Britta Eriksdotter

Barn: Jonas *1809-09-16 o.ä I Nyckelby ÖU (Jonas var "uppgiven fader"

g2 1811 i ÖU m Stina Magnusdtr *1783-12-25, infl 1812 fr Karlstad, †1853-05-11 i Sund (69 år)

Barn: Magnus Jonasson Hager *1812-09-14, var 1830 "sjuklig, svullnad med ros", se även nedan

Kajsa Jonasdtr Hager *1815-05-09 i Sund, se nedan

Maria Jonasdtr Hager *1818-05-10 i Sund - " - " , †1847-12-13

Johannes Jonasson Hager *1821-09-03 i Sund, t Stockholm 1849, åter 185x

Andreas (Anders) Jonasson Hager *1824-04-30 i Sund, se även nedan

Gustav Jonasson Hager *1827-01-19 i Sund, **övertog garden**, se nedan vid IV

Jonas var aktiv I sockenstämman, bl a sexman och med I kyrkorådet, och rotemästare I fattigdirektionen.

Vilken annorlunda och särskiljande framtid väntade ej de sex ovanstående syskonen. Allt ifrån tyngande kroppslig sjukdom till glädjande materiell rikedom. Det sistsagda gällde främst den yngsta I barnkullen, sonen Gustav. Medan hans farfars far, Jonas Hager d ä, enbart hde ägt 80 styver skatt, lyckades Gustav med tiden ta över det s k Stora Sund om 193 st 12 pgr skatt, en framgång som nära nog överväldigade även dåtidens östämtingar, dit f ö också åborna i Sund snart skulle räknas.

Sonen **Magnus Hager** *1812 led redan som ung av kronisk sjukdom och förblev ogift. År 1860 anges han som inhyses hos bonden Henrik Larsson I N Ås I ÖU, u.m (ur mantal), I en ålder, då Magnus fortsatt borde ha varit arbetsför. 1864 återvände Magnus till Sund betecknad sjuklig, fattighjon och bodde då hos brodern Gustav. På 1870-talet skrivs han som rotehjon I hemmanet Bonserud, ännu då tillhörande ÖU men senare överfört till St Kil. Magnus var nu utan hem fick vara beredd på ständiga uppbrott, en tillvaro I djupaste armod och förnedring, stående längst ner på samhällsstegen. En torftig fattigmansbegravning på rotens bekostnad återstod.

Sonen **Andreas (Anders) Hager** *1824 †1916-06-24 I Humletorp g m Ingeborg Bengtsdotter

Barn: Stina Maria *1856-05-17 I Edet, ÖU

Anna Katarina *1858-12-05, †1918-08-11 I Humletorp, 59 år, I Hjärtfel

Anders Gustav *1860-02-18 I Humletorp

Emanuel Hager *1858-12-05, †1893-03-23 I Humletorp (Kopparberg), I influensa, 28 år,

Karolina *1867-06-26 I Sund

Ottonina *1870-09-28 I Sund, fick 1901 en dödfödd dotter I Glänne, Frykerud,

†1924-11-13 I humletorp, 53år, I magkräfta

Anders blev efter diverse drängtjänster och senare giftemål bosatt på "Rönningen" I Humletorp men kom även en tid (1862-85) åter till Sund med hjälp av brodern

Gustav *1827 som nu var i så god ställning att han inte enbart äger hela den s k "Hagerlotten" i Övre Sund utan hyser planer på att förvärva hela Nedre Sund (160 st).

Gustav erbjuder sin bror Andreas och hans trångbodda familj att återvända till Sund och som inhyses (dvs ej markägande) bebo 58 st skatt av Hagerlotten, vilket skedde omkr 1862, men familjen nödgades återvända till Rönningen 1885.

Under tiden hade stugan förbättrats. Bakom återflytten låg ekonomiska omständigheter men även att en son till Gustav Hager på Nedre Sund – Axel (Jonte) Gustavsson Hager *1858 – på 1880-talet förvärvat gården "där Ner" i Humletorp. Man kände ansvar för den sjuklige Andreas och hans närmaste och ville förbättra deras utsatta livsvillkor.

På 1870-talet ägs nämnda 58 st skatt i Sund ej av Gustav Hager utan av en Lars Nilsson i St Kil (enl Almquist). Denne ägare bör kunna identifieras som LN *1826-03-24 i Fölsvik, ÖÄ vilken i sitt andra gifte 1861-11-29 blev gift med Kajsa Henriksdtr. Paret med sin dotter Lena lämnade Sund och flyttade till St Kil 1863. Av allt att döma kan Gustav Hager ha gjort ägarbyte med sagda Lars Nilsson och kanske även Alfred Schullström för att kunna komma över hela Nedre Sund dvs 160 st.

Gustav Hager överlät 58 st, som kanske motsvarade "Sundskuul", och tvingade Andreas Hager att flytta till Humletorp.

Dottern **Kajsa Hager** *1815 g1838-12-26 I ÖU m Lars Persson I Upplanda, ÖU *1812-06-16
(Lars för: Per Larsson o Katarina Olsdtr I Upplanda)

Lars P var utsedd till måg hos Jonas Hager d y men höll av okänd anledning ej måttet (står Eg. I hfl). Paret Lars o kajsa kom 1841 till Sund från Upplanda men återvände dit redan 1842.

De hade sonen Per Johan Larsson *1840-03-17 I Upplanda.

Lars P †1855-03-12. Änkan Kajsa ingick ett nytt gifte 1857 m Henrik Halvardsson *1818.

Dottern **Maria Hager** *1818, †1847,

g1845-01-26 I ÖU m Nils Magnusson I Mjölaretorp (trol. Norra), ÖU, *1819-05-01
(Nils för: Magnus torstensson o Britta Nilsdtr)

IV från minst 1850-1920 då han dog (äger Littera B = 1:3 vid laga skifte 1864)

Sonen **Gustav Jonasson Hager** *1827-01-19, †1920-03-19 I Sund, 93 år

g1853 I ÖU m Maria Pettersdtr *1831-05-22 I Edeby, ÖU, †1907-02-05 I Sund
(Marias för: Petter Jonsson o Anna Jonsdtr I Edeby)

Barn: Stina Maria Gustavsdr *1854-02-06 I Sund, †1857-10-04 (3 år)

Anna Katarina Gustavsdr *1855-11-25 I Sund, †1857-10-06 (2 år)

Johan Axel Gustavsson *1858-07-21 I Sund, övertar "där Ner" I Humletorp

g1888-12-14 I ÖÄ m Hilda Nilsson I Råbäcken *1861-06-15 I Grangärde (W)

Anna Maria Gustavdr *1859-12-15 I Sund, åter t Sund 1913, †1942-09-27 I ÖÄ

g1886-11-12 I ÖU m H äg Olof Nordström I Rud. ÖÄ, *1836-02-03, †1903-04-04

Sofia Katarina Gustavsdr *1862-11-09 I Sund, fl. 1900-05-06 t. S Ås I ÖÄ f giftemål
m änkem. Edvin Nolinder De fick sonen Gustav Edvin 1902,

Sofia †1945-04-17 I N Gunnerudstorp, ÖÄ, 82 år

Ida Kristina Gustavsdr *1865-11-04 I Sund,

g1896-07-03 h.äg. August Nilsson I Nolbergviken. Barn *1896 †samma dag

Oskar Petrus Gustavsson *1868-11-26 I Sund, flytt till Amerika 1893-12-18

Gelydia Gustavsdr *1871-07-09 I Sund, †1887-02-20 (5 år)

Nils Gustav Gustavsson *1874-09-06 I Sund, flyttade till Amerika 1902,

återvände 1912 till Nolbergsviken som chaufför

Barnen antog förmodligen även efternamnet Hager

Hfl 1866 – 70 äger fam Gustav Hager 80 öre

Hfl 1871 – 1904 på Sund 1 då 160 öre fam Gustav Hager

Ägare nu blir Nils Edgren från Förby I Nedre Ullerud så det är möjligt att nedanstående är brukare men de kallas H.äg.

1:3 o1:6

Gustav Hagers gård om (1:3 o 1:6) **160 öre** övertogs 1902 av (Hager bodde kvar tills han dog 1920)
h.äg. Nils Magnus Jonsson *1855-12-27 i Prästhamna i Kil, †1923-12-28 i Skacksjö

g1907-07-12 m Anna Karolina Olausson *1875-10-20 i Nordmark, †1941-09-21 i Kammersrud, Kil

Barn: Nils Sigfrid *1907-10-09 i Sund, oä, g1942-06-23, †1983-12-30 i Filipstad

Nils Magnus står som f.d. Lokomotivhantlangare.

Fam flyttade till Visteberg 1918, sen till Skacksjö 1920

1914 fanns här 4 hästar, 4 kor, 3 kalvar, 1 gris, 4 höns, 2 bisamhällen. 98 ha varav 85 skog.

1922 inflyttade från Sønner Måsen I Mickelstorp

H.äg. Robert Eriksson *1888-03-15, †1925-01-28 (drunknade, då isen brast på väg med häst till Deje)
g1917-12-22 m Eva Håkansson *1890-05-14 "d Öpp" I Humletorp, †1978

Barn: Alf Erik Mauritz *1921-06-29, (Förkrympt, sinnesslö), d1982

Per Axel Robert *1924-09-05 I Sund

Eva och barnen flyttade till St Bonäs (där Nol?) 1925-11-04 och sen till där Öst I Humletorp.

Gården såldes till slakten Lidmalm i Sunne på offentlig auktion för 15000 kr.

Schagerbergssläkten

Harald Schagerberg köpte 1/3 av Sund 1717 för 100 daler smt av madame Brita Falk. Han är måg till Kinnaeus på "Nerer Sund" och troligen bosatt på dennes gård, särskilt med tanke på hans arbete som skogvaktare i hela Värmland.

I (med i hfl 1738, med i mantal 1710 - , med i DB1706)

Skogvaktare **Harald Schagerberg** *1672 i Mälltorp, Amnehärad (R) †1742-07-10 i Sund
g1 1705-06-21 i ÖU m **Sara Andersdtr Ullgren** *1684 i Sund, †1713-12-25

(Saras för: Kaplanen Andreas Kinnaeus o Dorotea Falk i Sund)

Barn: Kristina Haraldsdtr *1705-11-30, og, förblev kvar i hemmet, levde 1742

Anklagas vid ting 1733 för att ha framfött tvenne fostr som hon påstår varit dödfödda.

Andreas Haraldsson *1708-10-06, †1712-04-4

Sara Haraldsdtr *1711-05-09, †1749-04-08 i Sund (37 år),

g1741-03-25 i ÖU m Sold. Anders Henriksson Fors fr Dalen i ÖÄ

Barn: Katarina Andersdtr *1741-08-22 i Sund

Svärfadern Harald som även han varit soldat såg fram emot att ha en soldat till måg men dottern Saras oväntade dör omintetgjorde en fortsättning för Anders som dock redan 1749-11-30 gifte om sig med Dorotea Jansdtr *1712-09-11 som bodde på gård 1 i Sund. (hennes för: Johan Andersson o Anna Larsdtr)

g2 1716-07-30 i ÖU m **Kerstin Jakobsdtr** *1688 i St Kil, †1757-08-02 i Sund

(Kerstins för: Jakob Larsson (ev Persson) i Annita o Ingeborg Andersdtr)

Barn: **Sara Haraldsdtr** *1716-08-22, †1773-06-22 i Smedserud, g1738-05-07 i ÖU

m **Peter Halvardsson** *1710 i Kils klockaregård †1772-01-21 i Sund

(för: Halvard Persson o Ingrid Karlsdtr)

II **Sara o Peter övertog gården 1745 och hade den till 1771 och står som ägare av 1/3 vid storskiftet 1764. (se karta)**

Barn: 5 söner o 5 döttrar varav Harald samt Annika, Britta, Lena o Stina lever 1772

Halvard Pettersson *1739-01-22, †1740-09-08

Annika Pettersdtr *1741-03-18, †1784-07-23 (barnlös), g 1764-12-26 i ÖU

m Olof Nilsson *1736(7)-12-31. Fam flyttar till Smedserud 1771.

(för: Nils Jonsson o Karin Halvarsdtr i Edet ÖU)

Per Pettersson *1744-12-08, †1746-06-13

Britta Pettersdtr *1747-07-28, †1773-04-29

Halvard Pettersson *1749-08-19, †1749-09-08

Lena Pettersdtr *1750-10-15 g1774-02-27 i ÖU m Lars Persson,
bosatta i Juttorp ÖU

Harald Pettersson *1753-03-12 g 1774-01-23 i ÖU

m Katarina Nilsdtr *1745-01-15, fr Butorp ÖU, bosatta i Rud ÖU

Halvard Pettersson *1755-05-17, †1764-01-21

Stina Pettersdtr *1762

Olof Haraldsson *1718-01-07, og, †1758-06-07, fick underhåll av Peter H enl avtal 1748.

Andreas Haraldsson *1720-01-18, †1741-02-27

Sven Haraldsson *1723-02-08

g1744-11-01 i ÖU m Kerstin Håkansdtr *1719-06-27 i Upplanda **NU** ?öu

(för: Håkan Eriksson o Ingeborg)

Barn: Harald *1744-12-06, †1747-07-18

Harald *1748-02-18 i Upplanda

Lena Haraldsdtr *1725, †1731-12-05

Maria Elisabet Haraldsdtr/Schagerberg *1728-03-25, og,, †1773-09-15 i Sund

Harald Schagerbergs föräldrar Olof Håkansson o Stina Båge hade även sonen Sven som var länsman i Fryksdalen.

Namnet Schagerberg kommer förmodligen från sjön Skagern som ligger nära Amnehärad.

Av domboken 1771 framgår att Petter liksom Häger var utombys på snickararbete i Elfwedals härad.

Peter o Sara övertar gården genom arv från Saras mor Kerstin samt genom att lösa ut sina syskon. Sara o Peter lämnar Sund 1771 tillsam. m dottern Annika o mågen Olof och bosätter sig i Smedserud i ÖU. Anledning till flytten torde vara att deras gårdsdel om 80 styver dessförinnan hade uppgått i granngården "Nerer Sund" som då blivit 160 st. Peter sålde 1764 till Nils Nilsson och hans hustru Britta Persdotter i Bråten, 1/12 = 80 öre av för 1100 dal s. Lagfart 1765. Deras son Nils Nilsson *1722 ägde, som ingift med Katarina Jansdotter, redan 1/3-del. Dröjsmålet verkar bl a berott på att det blev problem med betalningen.

Sundsberg 1:14

Från början ett torp under 1:2, 1:7, "Nerer Sund" som avstyckats.

Var 5,8 ha 1944.

1846 -1865

Torp. Anders Olsson *1810-12-10 i Svenserud ÖÄ, †1870-06-22 i Sund, g1835-12-27 i ÖU m Kajsa Nilsdtr *1813-11-27 "Nerer Sund" (för: Nils Jansson o Britta Larsdtr) Anders o Kajsa bodde först i Svenserud och flyttade till Sund 1846.

Barn: Olof Andersson *1837-03-24 i Svenserud, arrendator 1863-67 "Nerer Sund"

Nils Gustav Andersson Sundqvist *1839-12-30 i Svenserud, **övertog** Sundsberg ca 1865

Betty Andersdtr *1846-04-22 i Svenserud

Lars Magnus Andersson *1849-11-17 i Sund, †1849-12-03

1865-71

Sonen **Nils Gustav Andersson Sundqvist**, enl ovan

g1 1868-03-01 i ÖU m Anna Nilsdtr *1836-05-27 i St Kil, †1869-02-02 i Sund

Barn: Nils Sundqvist *1869-01-24 i Sund

g2 1870-10-26 i St Kil m Inga Kristina Nilsdtr *1846-05-12

Fam flyttade till **St Kil** 1871 och då tillsammans med modern Kajsa Nilsdtr.

1872- Fam. Inflyttad från ÖÄ 1872 **var??**

Undantagsäg. Nils Jönsson *1826-03-16 i Gunnerud, ÖÄ,

(Nils för: Jöns Olsson o Margareta Andersdtr i Gunnerud)

g ca 1848 i ÖÄ m Kajsa Larsdtr *1823-06-22 i Högberg ÖÄ

(för: Lars Larsson o Kerstin Nilsdtr i Högberg)

Barn: Johan Nilsson *1849-11-08 g1876-01-03 i ÖU m Maria Larsdtr *1847-10-18

Barn: dödfödd *1878-03-11

Emany Nataniel Johansson *1879-10-22 i Sund

Fam flyttade 1879 till Förby ÖU

Maria Kajsa Nilsdtr *1852-12-24 i Gunnerud ÖÄ, (fel dat 30/3 i hfl), piga i H-torp 1874-76

g1 1878-08-25 i ÖU m Erik Magnus Eriksson *1851-10-02 "**d Väst**" i Humletorp **öst?**

Barn: Alfrida Kornelia Eriksdtr *1879-02-11 i Hosjö (W), fl. t. Amerika 1894

Fam bodde som Inh. i H-torp

Erik Magnus omkom 1879-09-14 i en olycka då han föll ned i en brinnande mila i Korsnäs (W).

Maja Kajsa flyttade till Sund 1881 där hon blev omgift.

g2 m Lars Jonasson Bergström, se nedan

Lars Nilsson *1855-12-09 i Gunnerud ÖÄ, flytt till Amerika 1882

August Nilsson *1858-12-09 - " - - " - 1886

Nils Nilsson *1861-06-29 - " - - " - 1883

Olof Nilsson *1864-09-29 - " - - " - 1884

Ottilia Nilsdtr *1867-07-29 - " - - " - 1887

Föräldrarna Nils Jönsson o Kajsa Larsdotter flyttade även de till Amerika 1890.

Undantagsäg/Torp. mågen Lars Jonasson Bergström *1856-02-12 i Väsby ÖU

g1885-03-24 m änka Maria Kajsa Nilsdtr enl ovan. Lars arbetade vid Korsnäs på 1880-talet.

Barn: Axel Viktor Larsson *1885-11-15 i Hosjö

Lydia Augusta Larsdtr *1885-11-15 i Hosjö, tvilling

Anna Maria Larsdtr *1888-10-08 i Sund

Olga Natalia Larsdtr *1892-10-05 i Sund

Hildur Kristina Larsdtr *1895-07-24 i Sund

Fam flyttade till Grava 1897.

Inflyttade 1897 fr Kil

Emanuel Kihlström *1870 9 St Kil †

g m Britta Maria Eriksdtr *1862 i ÖU

Barn:Erik Gustav *1899-09-19 i Sund
Axel Verner *1903-05-02 i Sund
Astrid Karolina *1907-10-16 i Sund

Fam. flyttade till Humletorp 1911.

Jonatan Vinkvist ? änkan infl 1913 (s426) David fl hit fr Visteberg m Kerstn
Fam Anders Vinkvist flyttade hit från "där Öpp" i Skacksjö, efter hans död
bodde familjen i Lillstugan där Öst i Visterud.

På gården Sundsberg bodde i många år på somrarna "Flanören" Erik Bergström, redaktionschef på
NWT- författare

Han skrev bl a boken : Armkrok med Värmland som handlade om ÖÄ-folket.
(Läs mer i Östämtingen nr 3 och 7 (1967 och 69)

1944 (vid jordbruksräkningen) ägde (och bodde där) Lars Johan Persson Åslund.

1948 Ada, Karl Åke Larsson o Oskar Håkansson

1974 fam Bergström, Jönköping

1992 köpte fam. Mensching

Björeskuul eller Sundskuul (58 öre)

Har nu beteckning Humletorp 3:14 och är beläget väster om vägen strax söder om Sundsåsen.

Hfl 1866 – 75

Äg till 58 öre Lars Nilsson *1826

1862 – 85

Fam Andreas Hager, Backstugesittare på 58 öre

1891 - 1906

Inflyttad 1891 fr Hälsingtuna (X), (först brukare sen h.äg. 1893 el före)

Sund nr 2 om 58 öre, Henrik Håkansson *1845-12-10 i S Ås, ÖÄ, †1914-12-06 i Förby, ÖU

(för: Lars Håkansson o Kerstin Månsdtr på "Hagen" i S Ås, Lars bror Mauritz "d Öpp" i H-torp)
g1887-11-15 m Matilda Charlotta Jonsson *1864-05-12 i Torshälla, †1918-11-28 i Förby, ÖU

Barn:Anna Mathilda 1888-06-01, †1890-12-25 i Hälsingtuna

Nils Gustav *1892-01-09 i Sund,

Olof Henrik *1899-12-02 i Sund

Fam flyttade 1906 till Förby, ÖU (Kom till "Trakten" ÖU gm byte n Nils Edgren)

Delning av 58 öre (1941)

- 1:10 om 33:12 öre, ägare N.J. Pettersson stbh Visteberg Sandmon ?
- 1:11 om 24:12 öre, ägare Hulda Edgren stbh i Säffle

Sammanläggning

Till Sund 1:13 om 33:12, sen 1989 ändrat till Humletorp 2:1 sen 3:20.

58 öre Littera 1:4 var avstyckning (1865?) från 1:2 (160 öre).

Namnet har sannorligt sitt ursprung i att Lars Nilsson från där Öpp i Fölsvik som blev ingift I Kinnaeusläkten och som senare kom att bosätta sig i Björud i Nilsby. De bodde sannorligt här.

På platsen finns numera fritidshus för familjerna Herfurth/Selinder och inget av de gamla byggnaderna finna kvar.

Sundsåsen 1:5 o 1:8 (22 öre)

Började troligen brukas omkring 1800.

Snickaren Jonas Hager d ä tog omkr. 1760 över 1/3-del av hemmant Sund i dåvarande Övre Ullerud. Delen som motsvarade 80 styver smt skatt, klövs i två lotter en om 22 öre bebyggt och kallat "Sundsåsen", den andra om 58 styver var huvudgård och hette "Sundskuul".

1869-73 Infl fr Ransäter

Inhyses (ägde ej marken) Peter Jonsson *1828-03-12 i St Kil

g1869-12-06 i trol. Ransäter m Maria Andersdtr *1838-09-21 i Ransäter

Barn: Maria Kajsa (oä) *1860-10-10

Anders Petersson *1868-01-20 i Ransäter

Nils Johan Petersson *1870-09-27 i Boda

Olof Gustav Petersson 1873-07-30 i N Ullerud

Fam. Flyttade 1873 till Dömle NU

Ägdes enl HFL 1871-75 av Olof Olsson se Sundsäng

1879 - 1908 Infl. 1879 fr. Hedegården i ÖU

Äg Nils Magnus Nilsson *1838-10-22 i Råbäck

g1873-12-26 i ÖU m Britta Maria Larsdotter *1846-10-06 i St Kil

Barn: Ida Elisabet *1874-10-03 i Hedegården

Johan Gustav Teodor *1881-10-09 i Sund

Oskar Verner *1883-06-22 i Sund, †1887-10-09 i Sund

Alfred Julius *1887-01-27 i Sund

Augusta Emilia *1890-12-10 i Sund

Ett barnbarn heter MajBritt Melanåz f1832

Fam flyttade 1908 till Ulfsby i ÖU

Fam Nils Magnus är **ej med i folkräkning år 1900** är med 1890

Infl 1914

Martin Johansson f1876-04-25 från Lillskogshöjden i Östmark g m Maria Nilsson

Barn: Hulda Ragnhild Kristina *1915-07-15 i Sund,

Ragnar *1917-05-13, lastbilsägare i Visteberg g m Stina Persson fr Jolbrôtsmyra i S Ås

Karl Gustav *1921-05-01 i Sund

Nils Gunnar *1923-03-02 i Sund

1914 fanns här 2 kor 4 får

Efter 1944

Anders Persson Stenberg Wikström o Anna Wikström. De köpte fastigheten 1:8 (2 ha) år 1909.

Wester

1969

Ove Högqvist

Bôtten (Ängåsen, Sundsäng, Ängaan)

1:12, Var på 4,5 ha (1944)

1802 avled här Håkan Andersson från Kinnaeusläkten.

1871 äg 74 – 1879 bodde dock kvar 1880 som Torp 1895 Förp. ägde 22 öre 71-75
Olof Olsson Sundberg *1836-03-06 i Sunne, †1895-05-28 i Sund, bouppt. 1895H65
g1 i ? m ?, änklings 1867

Barn: Anna Katarina Olsdtr *1863-12-09 i Västsjö, ÖU, fl. 1878 t Nyed

Elisabet Olsdtr *1865-11-26 i Västsjö, ÖU, fl. 1885 t Niklasdam i Varnum

g2 1874-09-12 i ÖU m Britta Greta Jernberg *1852-05-07 i Älvsbacka

(för: Jonas Jernberg o Anna Stina Örtqvist i Örtlös Älvsbacka)

Barn: Emma Matilda Olsdtr *1875-04-15 i Sund

Oskar Valfrid Olsson *1877-10-19 i Sund

Hilda Kristina Olsdtr *1879-03-21 i Sund

Johan Vilhelm Olsson *1883-06-26 i Sund

Selma Augusta Olsdtr *1885-07-26 i Sund

Hjalmar Olsson *1891-07-25 i Sund

Barnen antog ev. efternamnet Sundberg även de.

Olofs mor änk. Karin Nilsdtr *1804-03-21 i Sunne, avled i Sund 1878-09-16

Olof Olsson var en i allt hedervärd arbetskarl, som fått uppleva många livskriser men ändå aldrig på minsta sätt gett upp hoppet. Som djupt bedrövad änklings kom han 1871 från Västsjötorp i ÖU till Sundsåsen med sina båda unga nyss moderlösa döttrar ej mer än barn. Vem skulle förbarma sig att ta hand om dem? Kanske orkade hans åldrande mor Karin komma honom till överderlig hjälp i hemmet? Det gick faktiskt att ordna så, som Olof hoppats och hade funderat ut. Det var honom en stor tröst. Och inte enbart det, lyckan föreföll vara honom bevågen. Snart kunde Olof få anledning att torka sina bittra tårar efter att oant ha funnit en ny och pråktig livskamrat i den 22-åriga Britta Greta Jernberg, ständigt strävsam och med en ovanlig arbetsförmåga. Dessutom hann hon ge sin man och sig själv ytterligare sex livskraftiga barn. En dyster och bekymmersam framtid hade med ens vänts till något ljus och hoppfullt.

Änkan, avs.äg. Britta Greta m barn bodde kvar.

1914 Britta Jernberg, 4,5 ha, inga djur.

1941 Britta Greta Olsson (Jernbergs stbh.)

1944 H.äg. Oskar Högvist f1899 hu Signe Maria Sjögren f1902

Barn: Märta Sigrid f1924, Karin f1926, Rolf f1929

Skola

Det fanns en skola i Sund som ev låg på östra sidan vägen och som troligen lades ner i samband med att hemmannen flyttades över till ÖÄ och skolan i Råbäck byggdes 1902.

Skolan har varit på tal redan i början av 1820-talet och 1831 fattades beslut om att en ambulatorisk växelundervisningsskola skall inrättas 2så snart en skicklig skollärare kan anskaffas".

1832 utsågs Karl Nilsson Edman till skollärare.

Till skolan kom elever från Hedegården, Hagen, Edet, Västby, Bonserud, Knutserud, Humletorp, Sund och Bråten. (Råbäck nämnes ej).

1856 föreslog sockenstämman att undervisningen skulle samordnas med ÖÄ avseende alla hemman väster om Visten inkl Bonserud.

Sundsbäcken

Här fanns en **husbehovskvarn** som stod söder om Anders Janssons Bostad och kvarnstället 39 alnns öster om byvägen nedanför en stor sten.

Kvarndammen med dammlucka fanns längre upp i bäcken.

Ängbråtelyckan

Omnämns i en stämning, april 1766, där Anders Jansson anklagar Jonas Hager för att han

- Flyttat två st råstakar på hans mark i Ängbråtelyckan
- Huggit bort skog

Det verkar handla om en av båda delad äng.

Det nämns också i andra stämningar/karta: "Öfvre ängen", "Nilses äng", "Lillängen", "Åkerlyckan" och "Kalvhagen".

Oklart var i Sund

Drängen Gustav Andersson g m pigan Anna Nilsdoter från Bonserud, jan 1868
(ÖUEI:3s19)

1909 inflyttade till en gård fam Frans Oskar Eriksson f1855 från S Ås, de flyttade till Frykerud 1912

1912 Lägenh.äg Maria Jonsson s427 i hfl, fick ev en dotter *120210 i Sund.

1941 Edvard Sandin f1905 hu Lydia Maria Nilsson f1902. **Arrendator åt Lidmalm**

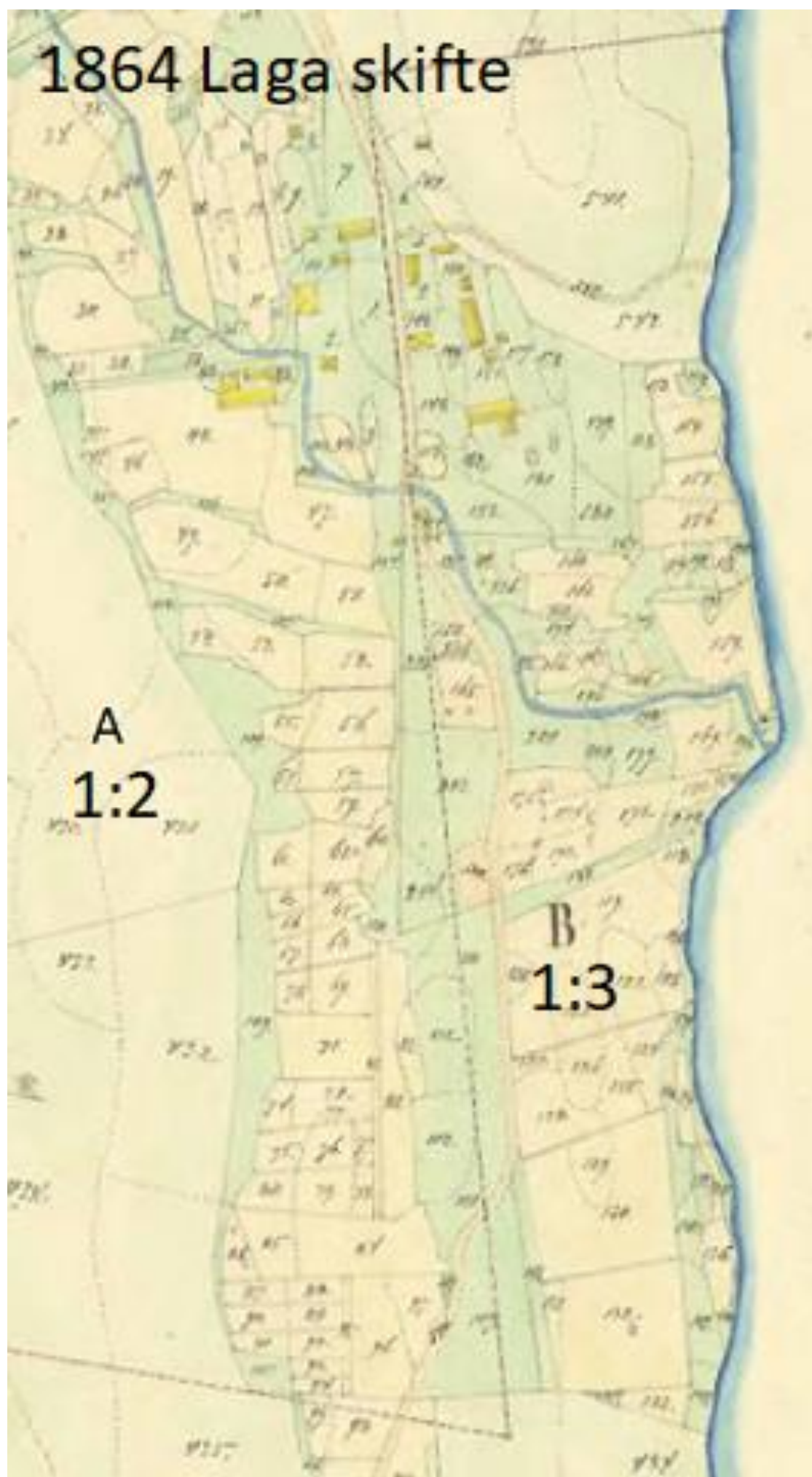
Fastighetsförteckning sep. 2018

Littera	Areal ha	Skatte- öre:pgr	Urspr.	Agare	Namn
1: 1		240		Hela Sund, ersatt av 1:2 – 1:3	
2		160		ersatt av 1:4-6	var Nerer Sund
3		80		ers. av 1:7 1:12 (1:13) 1864 ägde Gustav Hager 1944 Lidmalm	var Över Sund
4		58	1:2	ers. av 1:9-11(1904) (1910 Nils Edgren)	var Sundskuul
5	17	22	1:2	Ove Högquist	Sundsåsen, skog
6		80	1:2	ers. av 1:7 (1904) 1944 Lidmalm	var Nerer Sund
7	96	174:12	1:6	Axelsson, Filipstad (tid. Äg. Nordqvist resp Lidmalm)	Skogsskifte (tid Sundsberg)
8	2		1:6	Ove Högquist	Sundsåsen
9		24:12	1:4	ers. av 1:7 (1910) (tid Edgren, Pettersson, Lidmalm)	
10		22:10	1:4	ers. av 1:13 (1910) (tid Lidmalm)	
11			1:4	ers. av 1:13 (1910) (tid Lidmalm)	
12	4		1:3	Ove Högquist	Ängåsen, Sund 34 Bötten
13		33:12	1:10-11	Forslund, Humletorp 2:1 (1945), 3:20 (tid Nils o Signe Pettersson)	Skogsskifte
14	1		1:7	Mensching (tid. Bergsröm)	Sundsberg, Sund 20
15	11		1:6	Ekenberg	Nerer Sund, tomt

1864 Laga skifte

1864 Laga skifte

N. Höjden

Sundsviken

Vik
I.

Sundsberg

1893

ngen

2012

